

Réamhrá le Tuarascáil Bhliantúil Iomaíochta 2023

le Margrethe Vestager, Leas-Uachtarán Feidhmiúcháin agus an Coimisinéir um Iomaíocht

Nuair a dhéanaimid machnamh ar gach ar tharla in 2023, is deacair na héachtaí atá bainte amach againn a aithint i bhfianaise éifeachtaí leanúnacha na géarchéime. Bhris an cogadh san Úcráin amach díreach i ndiaidh na paindéime domhanda, agus lean an dá rud de thionchar a bheith acu, rud a chuir iallach ar an gCoimisiún Eorpach ár n-aird a roinnt idir - ar thaobh amháin - leanúint ar aghaidh le bearta géarchéime, agus - ar an taobh eile - dul chun cinn a dhéanamh maidir lenár gcuid spriocanna beartais níos fadtéarmaí.

Ar ámharaí an tsaoil, mar is amhlaidh i réimsí eile, bhí muid in ann an dá rud a dhéanamh i réimse an bheartais iomaíochta. Ó thaobh géarchéimeanna de, bliain eisceachtúil eile a bhí ann maidir le rialú Státchabhrach mar rinneadh os cionn 200 cinneadh faoi Chreat Sealadach Géarchéime Covid-19, agus faoin gCreat Sealadach Géarchéime agus Aistrithe a lean ionsaí na Rúise ar an Úcráin. Tháinig sé sin sa bhreis ar chlár oibre Státchabhrach a bhí gnóthach cheana féin – os cionn 600 cinneadh ar an iomlán.

Maidir le himeachtaí in aghaidh trastaí agus cairtéil, bhí an t-ualach oibre trom freisin. Tháinig muid ar chúig chinneadh, d'eisigh muid sé Ráiteas Agóidí agus rinne muid seacht gcigireacht neamhfhogartha. Ina measc sin tá roinnt cásanna cinniúnacha, ar nós na fíneála in aghaidh *Intel* as mí-úsáid a bhaint as ceannasacht i margadh na n-aonad próiseála lárnach le haghaidh ríomhairí, nó an chéad chinneadh riamh faoi chairtéil in earnáil na cosanta.

I gcás rialú cumasc, bliain ghnóthach eile don Choimisiún a bhí ann mar thoradh ar an méadú a tháinig ar ghníomhaíochtaí cumaisc agus fála de dheasca na géarchéime. In 2023, ghlac muid 333 chinneadh, agus formheasadh 271 díobh i ndiaidh nós imeachta simplithe. I gcás 11 fháil a bhí beartaithe, rinne an Coimisiún idirghabháil, agus chuir sé toirmeasc ar chumasc amháin a bhí beartaithe, is é sin fáil *eTraveli* ag *Booking*. Cás sainiúil ab ea an cás *Illumina/GRAIL* ar a raibh ár n-aird dírithe fós, cé go raibh sé toirmiscthe againn bliain roimhe, toisc na bearta athbhunaithe lena gceanglaítear ar *Illumina* an t-idirbheart a leachtú.

Ag an am céanna leis an ngníomhaíocht sin ar fad, lean an Coimisiún de bheith ag saothrú na dtosaíochtaí beartais a leag muid amach in 2019, ag tús na mandáide. I gcás an aistrithe dhigitigh, chuir an phaindéim dlús leis an bpróiseas sin. Dá bhrí sin, tá sé níos práinní don Aontas Eorpach na beartais chearta a chur ar bun - beartais a chinntíonn go bhfuil ár margaí digiteacha oscailte, inchoimhlinte, agus sábháilte, ar bhealach a fhreastalaíonn ar leasanna thomhaltóirí agus ghnólachtaí na hEorpa. Agus le géarchéim nó gan ghéarchéim, bíonn fíor-thionchair ag an athrú aeráide ar an Eoraip agus ar an domhan; rud a léiríonn a thábhachtaí atá sé go leanfaimid orainn i dtreo astaíochtaí glan-nialasacha.

In 2023, tháinig fás tapa ar an obair ar Thionscadail Thábhachtacha ar mhaithe le Leas na hEorpa i gCoitinne. Bhí baint ag seacht mBallstát agus 19 ngnólacht – ina measc sin fiontair bheaga agus mheánmhéide – leis an bhformheas ar Státchabhair suas le €1.2 billiún le haghaidh taighde, forbartha agus an chéad chur in úsáid tionsclaíoch ar ardteicneolaíochtaí néalríomhaireachta agus imeall-ríomhaireachta. Leis na tionscadail cheannródaíocha seo, féadfar dul chun cinn mór a dhéanamh i dteicneolaíochtaí próiseála sonraí, rud a bheidh éifeachtaí seach-iarmharta dearfacha aige ar an Aontas ina iomláine.

I gcás an aistrithe ghlais, ar ndóigh ní hé beartas iomaíochta an uirlis is lárnaí de chuid an Choimisiúin Eorpaigh. Mar sin féin, tá ról tábhachtach aige maidir le hastaíochtaí carbóin an Aontais a fheabhsú. In 2023, thacaigh Státchabhair faoin gCreat Sealadach Géarchéime agus Aistrithe le dícharbónú an Aontais agus le hiarrachtaí an Aontais ar son na haeráide ar a lán bealaí – ó thacú le tionscal cruach na hEorpa a aistriú i dtreo hidrigin in-athnuaite; go gaoth ón talamh; go cabhair a thabhairt do mhianadóirí guail de réir mar a aistríonn an tAontas ó bhreoslaí iontaise a úsáid. D'fhoilsigh muid treoirlínte nua freisin maidir le comhoibriú cothrománach, lena soiléirítear conas is féidir le gnólachtaí comhoibriú le chéile ó thaobh dlí chun feabhsuithe comhshaoil a dhéanamh ina dtionscal.

Ar deireadh, rinneadh dul chun cinn tábhachtach ar an nGníomh um Margaí Digiteacha agus ar an Rialachán maidir le Fóirdheontais Eachtracha in 2023. I gcás an Ghnímh um Margaí Digiteacha, d'ainmnigh an Coimisiún sé ardán digiteach mar 'gheatóirí', lena gcumhdaítear 22 chroísheirbhís ardáin ar an iomlán. Trí oibleagáid a chur ar na Geatóirí an liosta rialacha iomlán nach mór dóibh cloí leo a chomhlíonadh, tugann an Gníomh um Margaí Digiteacha tuilleadh roghanna agus tuilleadh saoirse do thomhaltóirí agus d'úsáideoirí gnó dá gcuid seirbhísí.

Tháinig an Rialachán maidir le Fóirdheontais Eachtracha i bhfeidhm in 2023. Cuideoidh an Rialachán sin maidir le cothrom na Féinne a bhaint amach a mhéid a bhaineann le gnólachtaí a fhaigheann fóirdheontais ó lasmuigh den Aontas Eorpach. Tá an chumhacht ag an gCoimisiún anois an chabhair seo a fhiosrú chun a chinntiú nach gcruthaíonn sí saobhadh ar an Margadh Aonair seo againne. Agus má chruthaíonn, is féidir linn na bearta iomchuí a ghlacadh – fíneálacha, bearta ceartaitheacha agus bac a chur le hidirbhearta fiú.

Tagann sé sin ar fad sa bhreis ar an obair leantach chun ár nósanna imeachta agus rialacha a chuíchóiriú, chun a chinntiú go bhfuil siad oiriúnach do na dúshláin atá le teacht. Mar cé go raibh ár ndóthain idir lámha againn in 2023 – idir géarchéimeanna a láimhseáil agus dul chun cinn a dhéanamh ar ár gcuid spriocanna beartais – tá a fhios agam go bhfuil i bhfad níos mó le teacht. Ar an dea-uair, léirigh muid a sholúbtha is féidir linn a bheith maidir lenár rialacha iomaíochta a fhorfheidhmiú go héifeachtach agus go comhsheasmhach.

Táimid réidh dá bhfuil romhainn.